

EDUCentrum
Centrum Rozwoju Kompetencji

VULCAN
ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

Niebieska Karta. Rola szkoły w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Aspekty prawne dotyczące ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

adw. Katarzyna Mrozicka-Bąbel

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z dnia 20 września 2005 r.)

EDUCC

Zadania

art. 1. Ustawa określa:

- 1) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 3) zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

EDUUC

Kompetencje pracowników oświaty

- Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r.
o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw¹⁾
(Dz. U. z dnia 13 lipca 2010 r.)
- zmiany weszły w życie od 1 sierpnia 2010r.

EDUCC

Pracownik oświaty podmiotem realizującym zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Podstawa prawna

-art. 9 a ust 3 i 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

-art. 9 d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

EDUCC

Pracownik oświaty

- członek zespołu interdyscyplinarnego (art. 9a ust 3 i 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie),
- podmiot posiadający kompetencje do prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” (art. 9 d ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

EDUCC

Kompetencje i obowiązki pracowników oświaty

Kompetencje i obowiązki pracowników oświaty:

- członkostwo w zespole interdyscyplinarnym,
- prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”,
- informowania organów ścigania o podejrzeniu popełnienia ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie (denuncjacja) .

EDUC

Obowiązek denuncjacji

Trzy grupy norm prawnych:

- I. powszechny społeczny obowiązek zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu (art. 304 § 1 k.p.k oraz przepis art. 240 § 1 k.k.)
- II. prawny obowiązek zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa (art. 304 § 2 k.p.k.p.k.,)
- III grupa przepisów zamieszczonych w ustawach szczególnych i nakładających na określone kategorie podmiotów obowiązek zawiadomienia o popełnieniu pewnej kategorii przestępstw (w tym art. 12 ust 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Społeczny obowiązek denuncjacji

Podstawa prawna

art. 304 § 1 zd. 1 kodeks postępowania karnego

Każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

EDUUC

Konsekwencje niewypełnienia społecznego obowiązku denuncjacji

może być oceniany tylko w sferze moralnej, jedynymi konsekwencjami może być tylko np.: napiętnowanie osoby, która, wiedząc o popełnionym przestępstwie, nie dokonała zgłoszenia.

EDUCC

Przekształcenie społecznego obowiązku

Podstawa prawna

art. 240 § 1. kodeks karny

Kto, mając wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego określonego w art. 118, 118a, 120-124, 127, 128, 130, 134, 140, 148, 163, 166, 189, 252 lub przestępstwa o charakterze terrorystycznym, nie zawiadamia niezwłocznie organu powołanego do ścigania przestępstw.

Katalog przestępstw objętych art. 240 k.k.

Rozdział XVI. Przestępstwa przeciwko pokojowi, ludzkości oraz przestępstwa wojenne.

art.118 eksterminacja

art.118 a zamach przeciwko ludzkości

art.120, art. 121 środki masowej zagłady

art.122 niedopuszczalne ataki i sposoby walki

art.123 zamach na osoby

art.124 inne naruszenia prawa międzynarodowego

Rozdział XVII. Przestępstwa przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej.

art.127,art. 128 zamach stanu

art.130 szpiegostwo

art.134 zamach na życie Prezydenta

Katalog przestępstw objętych art. 240 k.k.

Rozdział XVIII. Przestępstwa przeciwko obronności.

art.140 zamach terrorystyczny

Rozdział XIX. Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu.

art.148 zabójstwo

Rozdział XX. Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu.

art.163 spowodowanie niebezpiecznych zdarzeń

art.166 piractwo

Rozdział XXIII. Przestępstwa przeciwko wolności.

art.189 pozbawienie wolności

Rozdział XXXII. Przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu.

art. 252 wzięcie zakładnika

Prawny obowiązek denuncjacji

Podstawa prawna

art. 304 § 2 kodeks postępowania karnego

Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

Konsekwencje niedopełnienia prawnego obowiązku

Podstawa prawna

art. 19 kodeks postępowania karnego

1. sąd a prokurator, w trakcie postępowania przygotowawczego, zawiadomi o tym organ powołany do nadzoru nad tą instytucją (państwową, samorządową lub społeczną), ewentualnie organ kontroli, policja powiadamia prokuratora o ujawnionych przez siebie uchybieniach,

2. na kierownika instytucji może zostać nałożona kara pieniężna w wysokości 10000 złotych,

Obowiązek denuncjacji określony w art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Podstawa prawna

art. 12 ust 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora.

art. 12 ust 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Osoby będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Charakterystyka obowiązku denuncjacji zawartego w art. 12 ustawy

Ostatnia nowelizacja mająca miejsce w 2010 r.,
doprowadziła do:

- a) rozszerzenia kręgu podmiotów, na których ciąży obowiązek denuncjacji w ten sposób, że dodano osoby, które podczas wykonywania obowiązków zawodowych, dowiedziały się o przestępstwie z użyciem przemocy w rodzinie.
- b) Dodaniu ust 2 do art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Adresat obowiązku denuncjacji z art. 12 ust 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Osoby, które podczas wykonywania obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie.

EDUCC

Przedmiotowy zakres denuncjacji

1.obowiązek zawiadomienia dotyczy określonych przestępstw - takich, które popełnione zostały z użyciem przemocy w rodzinie,

2.nie dotyczy przestępstw z oskarżenia prywatnego i ściganych na wniosek

EDUCC

Pojęcie przemoc w rodzinie

Podstawa prawna

art.2 ust 2 przemoc w rodzinie - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny), w szczególności :

- narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia,
- naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym,
- wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie

1. Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece:
 - znęcanie się (art.207 k.k.)
 - rozpijanie (art.208 k.k.)
 - porzucanie (art.210 k.k.)

2. Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu:
 - zabójstwo (art.148 k.k.)
 - ciężki uszczerbek na zdrowiu (art. 156 k.k.)
 - inne uszkodzenie ciała (art. 157 § 1 k.k.)

EDUC

Konsekwencje naruszenia obowiązku denuncjacji z art. 12 ust 1 ustawy

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nie przewiduje żadnych sankcji za niewykonanie obowiązku wynikającego z art. 12 ust. 1 ustawy.

EDUCC

Obowiązek denuncjacji z art.12 ust 1 ustawy

Czy jest to obowiązek społeczny ?

Czy jest to obowiązek prawny ?

EDUCC

Niebieska Karta

Podstawę prawną procedury „Niebieskie Karty” stanowi:

- art. 9d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- oraz wydany na podstawie art. 9d ust. 5 akt wykonawczy
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

EDUC

Podstawa prawna art. 9d ust 1 ustawy

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

EDUCC

Podstawa prawna art. 9 d ust 2 ustawy

Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

EDUCC

Podstawa prawna art. 9d ust 3 ustawy

Przedstawiciele podmiotów, o których mowa w ust. 2, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

EDUUC

Podstawa prawna art. 9 d ust 4 ustawy

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

EDUCC

Dziękuję za uwagę

